

Utlåtande 2016:67 (Dnr 183-633/2016)

**Revisionsberättelser över de kommunala
nämndernas verksamhet för år 2015 jämte
revisionsberättelser med granskningsrapporter
avseende bolagen (bih. 2016:1)**

Fråga om ansvarsfrihet

Efter förslag från revisorerna beslutar kommunfullmäktige följande.

1. Ansvarsfrihet beviljas för 2015 års verksamhet för kommunstyrelsen samt för kommittéer, beredningar och delegationer tillsatta av kommunfullmäktige eller kommunstyrelsen.
2. Ansvarsfrihet beviljas för 2015 års verksamhet för facknämnderna arbetsmarknadsnämnden, avfallsnämnden, exploateringsnämnden, fastighetsnämnden, idrottsnämnden, kulturnämnden, kyrkogårdsnämnden, miljö- och hälsoskyddsnämnden, revisorskollegiet, servicenämnden, skönhetsrådet, socialnämnden, stadsbyggnadsnämnden, trafiknämnden, utbildningsnämnden, valnämnden, äldrenämnden och överförmyndarnämnden.
3. Ansvarsfrihet beviljas för 2015 års verksamhet för stadsdelsnämnderna Bromma, Enskede-Årsta-Vantör, Farsta, Hägersten-Liljeholmen, Hässelby-Vällingby, Kungsholmen, Norrmalm, Rinkeby-Kista, Skarpnäck, Skärholmen, Spånga-Tensta, Södermalm, Älvsjö och Östermalm.
4. Kommunfullmäktige riktar dessutom, med hänvisning till revisionsberättelsen, samma anmärkningar mot överförmyndarnämnden som revisionen.

Ärendet

Enligt 9 kap. 16 § kommunallagen ska revisorerna varje år till fullmäktige avge en berättelse med redogörelse för resultatet av den revision som avser verksamheten under det föregående budgetåret. Om anmärkning framställts ska anledningen till denna anges i revisionsberättelsen.

Anmärkningar får riktas mot

1. nämnder och fullmäktigeberedningar samt
2. de enskilda förtroendevalda i sådana organ.

Revisionsberättelsen ska innehålla särskilt uttalande i frågan huruvida ansvarsfrihet tillstyrks eller ej.

Enligt 5 kap. 25 a § kommunallagen ska fullmäktige vid sammanträde före utgången av juni månad året efter det år som revisionen avser besluta om ansvarsfrihet ska beviljas eller vägras.

Granskningsrapporter från lekmanrevisorerna i kommunens aktiebolag ska också fogas till revisionsberättelsen.

Revisionsberättelser avseende 2015 års verksamhet för de kommunala nämnderna och styrelserna i detta utlåtande återfinns i bihang 2016:1.

Nämndernas årsredovisningar och revisionsberättelser för bolagen förvaras hos registrator vid kommunfullmäktiges och kommunstyrelsens kansli.

De sakkunnigas granskningspromemorior och rapporter som revisionsberättelserna hänvisar till förvaras hos registrator vid kommunfullmäktiges och kommunstyrelsens kansli och finns tillgängliga vid kommunfullmäktiges sammanträde.

Anmärkningar

Revisorerna i revisorsgrupp 3 har beslutat att rikta anmärkning mot överförmyndarnämnden avseende bristande styrning, ledning och kontroll.

Enligt 5 kap. 31 § kommunallagen ska kommunfullmäktige inhämta förklaring från berörd nämnd innan kommunfullmäktige beslutar i ansvarsfrågan.

Om revisorerna enligt 9 kap 17 § kommunallagen riktat anmärkning mot en nämnd ska fullmäktige besluta om anmärkningen även ska framställas från fullmäktiges sida. Beslutet ska motiveras.

Förklaringar har inhämtas från överförmyndarnämnden som har yttrat följande den 11 april 2016.

Överförmyndarnämndens ledamöter tillsattes den 1 januari 2015. På initiativ av stadsledningskontoret utsågs förre biträdande stadsdirektör Gunnar Björkman att göra en särskild översyn av nämndens verksamhet. Detta mot bakgrund av den kritik och de

brister och anmärkningar som under flera år och från flera håll påtalats och riktats mot nämnden vad gäller dess verksamhet. Efter att resultatet av översynen presenterats våren 2015 tog stadsledningskontoret initiativ till att den dåvarande förvaltningschefen byttes ut. Under de cirka fem månader som förflöt innan nuvarande förvaltningschef var utsedd och kunde tillträda, den 10 augusti 2015, leddes förvaltningen av tillförordnade förvaltningschefer.

Tertialrapport 2 för 2015 som överförmyndarnämnden behandlade den 22 september innebar att nämnden fick en fullödig och transparent genomlysning av verksamheten, som tydligt visade på de stora svårigheter och problem som förelåg, såväl ekonomiskt som verksamhetsmässigt. I detta sammanhang begärde nämnden också en budgetjustering om 1,5 mnkr för ökade kostnader för Kontaktcenter. Vid kommunfullmäktiges behandling av tertialrapporten fick nämnden avslag på denna begäran.

Sedan september 2015 har förvaltningen anlitat ett bemanningsföretag för att avhjälpa de stora balanser som förelåg, främst vad gäller granskningen av ställföreträdarnas årsräkningar. Detta har inneburit en ökad kostnad för nämnden, men också att nämnden i verksamhetsberättelsen för 2015 kunde redovisa att i stort sett samtliga årsredovisningar för 2014 hade klarats av.

För 2016 fick nämnden en utökad budget med 8,4 mnkr. Den stora tillströmning av ensamkommande flyktingbarn, 1 900 barn, som staden tog emot under de sista månaderna av 2015 medförde dock för överförmyndarnämndens del väsentligt ökade kostnader för tillsättandet av gode män, vilket innebar att den budgetförstärkning nämnden erhållit för 2016 inte skulle räcka till. I samband med det så kallade avstämningsärendet fick överförmyndarnämnden därför ytterligare ett tillskott om 8 mnkr för 2016 års verksamhet.

Nämndens ledamöter har, framförallt efter sommaren 2015, kontinuerligt hållits informerad om såväl den ekonomiska som verksamhetsmässiga situationen, av förvaltningen men också genom flera möten med revisionskontoret. Nämnden har initierat kontakt med stadsledningskontoret för att uppmärksamma kontoret på och informera om den rådande situationen. Nämndens ledamöter har vidare själva initierat kontakter inom sina respektive partier kring den allvarliga situation som överförmyndarnämnden och dess förvaltning under lång tid har befunnit sig i. Genom de budgetförstärkningar som nämnden under senare tid erhållit har förvaltningen fått bättre förutsättningar att ta sig an de brister som finns i verksamheten.

Kommunstyrelsen samt av kommunfullmäktige eller kommunstyrelsen tillsatta kommittéer, beredningar och delegationer

Revisorerna tillstyrker att kommunfullmäktige beviljar ansvarsfrihet för 2015 års verksamhet för kommunstyrelsen samt för kommittéer, beredningar och delegationer tillsatta av kommunfullmäktige eller kommunstyrelsen.

Facknämnder

Revisorerna tillstyrker att kommunfullmäktige beviljar ansvarsfrihet för 2015 års verksamhet för arbetsmarknadsnämnden, avfallsnämnden, exploateringsnämnden, fastighetsnämnden, idrottsnämnden, kulturnämnden, kyrkogårdsnämnden, miljö- och hälsoskyddsnämnden, revisorskollegiet, servicenämnden, skönhetsrådet, socialnämnden, stadsbyggnadsnämnden, trafiknämnden, utbildningsnämnden, valnämnden, äldrenämnden och överförmyndarnämnden.

Stadsdelsnämnder

Revisorerna tillstyrker att kommunfullmäktige beviljar ansvarsfrihet för 2015 års verksamhet för stadsdelsnämnderna Bromma, Enskede-Årsta-Vantör, Farsta, Hägersten-Liljeholmen, Hässelby-Vällingby, Kungsholmen, Norrmalm, Rinkeby-Kista, Skarpnäck, Skärholmen, Spånga-Tensta, Södermalm, Älvsjö och Östermalm.

Efter förslag från revisorerna beslutar kommunfullmäktige följande.

1. Ansvarsfrihet beviljas för 2015 års verksamhet för kommunstyrelsen samt för kommittéer, beredningar och delegationer tillsatta av kommunfullmäktige eller kommunstyrelsen.
2. Ansvarsfrihet beviljas för 2015 års verksamhet för facknämnderna arbetsmarknadsnämnden, avfallsnämnden, exploateringsnämnden, fastighetsnämnden, idrottsnämnden, kulturnämnden, kyrkogårdsnämnden, miljö- och hälsoskyddsnämnden, revisorskollegiet, servicenämnden, skönhetsrådet, socialnämnden, stadsbyggnadsnämnden, trafiknämnden, utbildningsnämnden, valnämnden, äldrenämnden och överförmyndarnämnden.
3. Ansvarsfrihet beviljas för 2015 års verksamhet för stadsdelsnämnderna Bromma, Enskede-Årsta-Vantör, Farsta, Hägersten-Liljeholmen, Hässelby-Vällingby, Kungsholmen, Norrmalm, Rinkeby-Kista, Skarpnäck, Skärholmen, Spånga-Tensta, Södermalm, Älvsjö och Östermalm.
4. Kommunfullmäktige riktar dessutom, med hänvisning till revisionsberättelsen, samma anmärkningar mot överförmyndarnämnden som revisionen.

Stockholm den 25 april 2016

På kommunfullmäktiges vägnar:

EVA-LOUISE ERLANDSSON SLORACH

Ulrika Gunnarsson